

In het doopvont sta je maar heel even

Preek over 1 Korinthiërs 1:8, 9

Te lezen: 1 Korinthiërs 1:4-9

Doopdienst

Datum: 27 september 1981

Wat is geloven? Waarom gaat het in het leven van een christen? Daarover kun je lang praten. En dat gebeurt dan ook! Paulus schrijft: 'Een christen is iemand die geroepen is tot gemeenschap met Jezus Christus'. Geloven is: Je leven delen met Jezus.

En: Jezus deelt zijn eigen leven met jou.

In deze doopdienst durf ik te zeggen: Dat wordt nergens duidelijker dan in de doop. Als u wilt weten wat geloven is, als u wilt weten waarom het gaat in het leven van een christen, moet u straks heel goed kijken, als Ineke Siero wordt gedoopt. Er zullen vanmorgen mensen in de kerk zijn die nooit eerder een doop door onderdompeling hebben meegemaakt. U bent speciaal voor deze dienst gekomen. U bent een beetje nieuwsgierig. U vindt het misschien ook een beetje spannend. Of eng: al dat water in een kerk! Iemand die het voor de eerste keer had meegemaakt zei na afloop tegen me: 'Ik heb mijn ogen uitgekeken!' Doet u dat gerust! Er is veel te zien. Als er in de kerk wat te zien is, moet je goed kijken. Misschien zijn er kinderen die alleen maar de brede rug van een volwassene vóór hen zien. Van mij mag je straks even op de bank gaan staan, hoor! En als je vader of moeder het óók niet goed kunnen zien, mogen ze even op hun eigen benen gaan staan. Dat is niet oneerbiedig. Dat heeft niets te maken met het bevredigen van sensatiezucht. Als er in de kerk wat te zien is, moet je goed kijken. Straks laat God in de doop van Ineke Siero zien wat geloven is. Dan moet u uw ogen niet bedeesd neerslaan. Dat doen sommige mensen. Ze kijken ernstig naar beneden. Of ze sluiten hun ogen. En ze denken dat dat eerbiedig is. Ik zou willen zeggen: Dat is juist oneerbiedig! Als God laat zien wat geloven is, moet je zoveel eerbied voor hem hebben dat je tenminste kijkt!

Geloven is wat anders dan het voor waar houden dat God bestaat. Ik geloof dat er in het heelal méér melkwegstelsels zijn dan het onze, waarin onze aarde een plaatsje heeft. Ik ben er nooit geweest. Ik heb ze nooit gezien. Ik merk er ook niets van dat ze er zijn. Maar ik geloof het wel, dat ze er zijn. Ik houd het voor waar. Geloven in God is wat anders dan het voor waar houden dat er een God is. Dat wordt straks zichtbaar in de doop. Wanneer Ineke, vlak voordat ze gedoopt wordt, zegt: 'Ik geloof in God', bedoelt ze iets anders dan: Ik houd het voor waar dat er een God is. Ze zegt dan: Ik heb het zelf gemerkt dat God er is. Ondanks allerlei in mijn leven en in de wereld dat ik niet begrijp: God laat me voelen dat hij leeft. En dat hij van me houdt. En dat hij voor me zorgt. Ik kan er niet onderuit dat God mijn God wil zijn. Daarom kan ik niet anders dan me aan hem geven. Ik kan er niet onderuit. En daarom ga ik er in. Dan gaat ze in het doopwater. Zoals het doopwater haar dan van alle kanten omspoelt, zo omgeeft Gods liefde en zorg en kracht haar van alle kanten. Iemand die het voor waar

houdt dat God bestaat is altijd nog een toeschouwer. Hij bekijkt alles. En trekt op een afstand zijn conclusies. Wanneer Ineke zegt: 'Ik geloof in God, ik geloof in Jezus Christus', is zij geen toeschouwer hoog op de tribune. In het doopvont daalt ze de trapjes af. En ze gaat dan kopje onder. Kopje onder in de liefde van God. Kopje onder in Jezus Christus. De doop maakt zichtbaar wat geloven is, en waarom het gaat in het leven van een christen: Kopje ondergaan in Jezus Christus. Zoals Paulus zegt: Het gaat om de gemeenschap met Jezus Christus.

Geloven is ook iets anders dan godsdienstige principes hebben. Gelukkig zijn er principiële mensen. Dat zijn mensen waarvan je weet waar ze staan. Je weet wat je aan hen hebt. Dat is erg plezierig. Principes zijn op zichzelf genomen best goed. Er zijn zelfs hele goede principes. En christelijke principes. Wat doe je met principes? Je staat er op! Wanneer u het voorrecht hebt gehad een principiële vader of een principiële leraar te hebben gehad, klinkt het u, denk ik, nog wel in de oren: 'Ik stá op mijn principe dat er hier in huis, dat er hier op school... Dat is het verleidelijke van principes. Je staat er op. En dan kunnen die principes heel gemakkelijk een vesting worden waarin je jezelf terugtrekt. Het staan op principes als vorm van zelfhandhaving... Ik veroordeel niemand. Maar ik wil alle principiële christenen in overweging geven zich eens eerlijk af te vragen welke rol uw principes spelen. Gaat het in die principes om de levende God? En om zijn Zoon die voor u is gestorven en opgestaan? En om zijn gemeente? Of om uw opvattingen over God, en zijn Zoon, en de gemeente? Of eenvoudig om uzelf, en uw eigen plaats, in uw gezin, in de gemeente? Ik bedoel niemand. Ik heb geen enkel principe speciaal op het oog. U moest er gewoon eens over nadenken. En er in het gebed met God over praten. Geloven in Jezus Christus is nog iets anders dan christelijke principes hebben.

Paulus schrijft: 'Een christen is iemand die geroepen is tot gemeenschap met Jezus Christus'. Gemeenschap hebben met Jezus Christus. Dat is: Je leven delen met hem die je liefheeft. Dat is open staan. Niet: Een beginselverklaring op zak hebben. Maar: Open staan voor de levende Heer. Steeds meer vragen wat hij nu wil. Gemeenschap met Jezus Christus kan heel goed af en toe inhouden dat je van je principes afstapt. Een christen heeft geen principes maar een levende Heer. Dat wordt duidelijk in het doopvont. Op principes sta je. In het doopvont sta je maar heel even. Op het belangrijkste moment ga je onderuit. Je geeft jezelf over aan Jezus. En daar ga je dan: Helemaal er onder. Geroepen tot gemeenschap met Jezus Christus.

Geloven in Christus is ook iets anders dan een christelijke moraal hebben. Er is zoiets als een christelijke moraal: Dat je iemand die in nood zit helpt. Dat je waarheid spreekt. Dat je trouw bent. Dat je rechtvaardig bent. Stuk voor stuk geweldige woorden, afkomstig uit de bijbel. Er zijn mensen die een leven leiden dat door deze waarden geïnspireerd is. Soms zijn dat mensen die zichzelf geen christen willen noemen... Je kunt jaloers zijn op iemand die voor je gevoel een erg christelijk leven

leidt. Want dat valt verdraaid niet mee! Zeker niet als je denkt aan waarden die heel hoog staan geschreven, zoals 'vergeving' en 'liefde voor je vijanden'. Iemand vergeven... Dat is nog wat anders dan hem weer groeten! Iemand liefhebben die erop uit is om je beentje te lichten... Wie kan dat? U? Ik niet! Hier zie je de grenzen van wat we 'de christelijke moraal' plegen te noemen. Eigenlijk bestaat er geen christelijke moraal! Zodra het voluit christelijk is, is het geen moraal meer! Een leven dat voluit christelijk is, dat geleefd wordt zoals Christus dat vraagt, is niet te vangen in dat woordje 'moraal'. Een moraal is een bepaalde gezindheid, waarin je je kinderen kunt opvoeden, die een leraar bij zijn leerlingen kan aankweken, waarin je jezelf kunt oefenen. Maar in een echt christelijk leven kun je je kinderen niet opvoeden. Je kunt het niet aankweken. Je kunt je er niet in oefenen. Het ligt boven je macht. Misschien bent u geweldig teleurgesteld in mensen die het altijd hebben over christelijk zus en christelijk zo. Misschien bent u doodmoe van uzelf. Van uw eigen dappere pogingen om een christelijk leven te leiden. U hoeft geen christelijke moraal te hebben. U mag het leven van Jezus delen. Het gaat niet om een christelijk leven dat u moet leiden. Maar om het leven dat Christus in u wil leven. Paulus schrijft dat een gelovige 'geroepen' is tot gemeenschap met Jezus Christus.

Ineke, als je straks uit het doopvont het leven van alledag ingaat, behoef je geen christelijke prestaties te leveren. Je zult je misschien verplicht voelen om anders, om beter te leven. Mensen die weten dat je vandaag gedoopt bent, zullen je morgen kritisch bekijken. Hoe je je gedraagt. Hoe je reageert. Laat je er niet door opjutten. Je komt uit het doopvont niet met een christelijke moraal. Maar met een levende Heer die zijn leven met jou wil delen. In de doop ga je kopje onder. Niet in christelijke normen en waarden en regels. Je gaat kopje onder in Jezus Christus. Hij heeft jou liefgehad. Je wordt in het doopwater ondergedompeld in zijn liefde. Zoals het doopwater straks van je afdruipt als je uit het doopvont gaat, zo druipt om zo te zeggen Jezus' liefde dan van je. Dat eerste gaat voorbij. Het doopwater droogt op. Het tweede blijft. Jezus blijft zijn liefde met je delen. Zodat je anderen lief kunt hebben. Hij blijft zijn vergeving met je delen. Zodat je anderen kunt vergeven. Hij blijft zijn kracht met je delen. Zodat je problemen aan kan. Hij blijft zijn eigen nederigheid met je delen. Zodat je anderen kunt helpen. Je bent geroepen tot gemeenschap met Jezus Christus.

Hoe zal dat over tien jaar zijn? Of over dertig? Niemand kan in de toekomst zien. Er kunnen in het leven dingen gebeuren die jezelf niet begrijpt. Laat staan anderen! Toen we over deze doopdienst spraken, zei je: 'Ik heb ontdekt dat je God kunt vertrouwen'. Wat van je leven tot nu toe geldt, geldt ook voor je toekomst: Je kunt God vertrouwen. Je zult hem niet altijd kunnen begrijpen. Maar je kunt hem altijd vertrouwen.

Paulus schrijft: 'God is getrouw, door wie je geroepen bent tot gemeenschap met zijn Zoon Jezus Christus'. God heeft je geroepen om één te zijn met Jezus Christus. Dat beleef je straks in de doop. En wij zien het. God zegt tegen je: Je mag je leven met

mijn Zoon delen. En: mijn Zoon wil zijn leven met jou delen. Dat delen maakt God af! Zowaar hij God is! God maakt af - in al die jaren van je leven - wat hij in de doop is begonnen te doen. Hij laat je niet vallen. Want hij laat zijn eigen Zoon niet vallen. En je bent één met hem! In de doop word je ondergedompeld in het leven van Jezus, in zijn kruisdood, en in zijn opstanding. Eens zal je zijn, zoals Jezus Christus was, toen hij met Pasen opstond uit de dood. Daaraan werkt God. Al de jaren van je leven. En daarna, als je gestorven bent. Daaraan werkt hij. Tot het klaar is.

Amen.